

Beszámoló

A tavaly leadott pályázatom középpontjában a varrás technikája állt. A varrás gesztusa által életre hívott, abban tulajdonképpen benne foglalt (egy materális nyelv, egy tárgy jellegű konstrukció és egy sajátos performatív időbeliség között kialakuló) viszonyrendszer az, amit izgalmasnak és kifejezőnek tartok. A varrás egy diagrammatikus nyelv, amit találtam vagy inkább felismertem. A varrás és a test kölcsönösen utasítják és magyarázzák egymást. Varrni tanulni egy eszköz arra, hogy olyan utasítások és magyarázatok rendszerébe lépjek bele, ennek váljak részévé egy gyakorlaton keresztül ami jelentéseket, mechanikus, társadalmi és kulturális utasítások rétegeit teszi felfedhetővé.

A pályázatomban vállaltaknak megfelelően vettem egy varrógépet (Brother Innovis A16) és befejeztem a varrókurzust, amit az Atelierele Ilbah-nál elkezdtem tavaly (2022) márciusban. Ennek a szakmai és technikai tapasztalatnak, illetve a modernebb és profibb eszköznek köszönhetően a varrás egy idő után szerves részévé vált az alkotói gyakorlatomnak és gondolkodásmódomnak.

A pályázatomban terepen tervezett kutatómunka azonban nem valósult meg, több okból kifolyólag. A legfontosabb ezek közül személyes, pontosabban a problémához (népi hagyomány továbbélésének kérdése) való személyes hozzáállásomban és szemszögemben bekövetkező változás volt. Több évig Budapesten éltem és művészként egy budapesti művészeti közegben és ennek fogalmai szerint szocializálódtam. Az elmúlt egy év, a 2022 februárjától 2023 februárjáig tartó időszak, amely idő alatt megint Kolozsváron laktam, jelentős változásokat eredményezett abból a szempontból, hogy hogyan gondolkodom saját identitásomra, illetve arra a közösségi identitásra, közösségi identitások rétegelt tektonikus lemezeire, amibe egyéni identitásom ágyazódik, ha nem mosódik bele. Ez súlyosan kimozdított egy olyan pozícióból, amiről azt hittem, hogy egy magabiztos beszédnek, véleménynek lehet a helye. Ez az időszak leginkább egy új, nem is feltétlenül stabil pozíció vagy inkább koreográfia keresésének története. A kisebbségi nyelv fogalma vált fontossá, amit magamra, saját sokszor deteritorializált és többszörösen nomád helyzetemre félelmetesen alkalmazhatónak tartottam. „Van olyan, hogy kisebbségi író, de nincs olyan hogy kisebbségi nyelv” - mondja Deleuze és Guattari *Kafka, a kisebbségi irodalomért* című könyvében. A varrásban elsősorban nem egy esztétikatermelő eszközt látok, hanem egy materiális nyelvet, aminek a nyelviségét a varrásnak abban a képességében láttam, ahogy nagyon különböző helyzetekben és tárgyokban variálja saját kötött eszköz- vagy méginkább lépéskészletét. Egy nyelv ami nem egyszerűen az abszurdításban, hanem a hétköznapiság banalitásának abszurdításában rejlik. Sőt a nyelvnek egyféle materialitását, metatextuális strukturális elvét, ahogy erre a tex és texto szavak szorosán összefüggő etimológiája is következtetni enged. Ennek az időszaknak a terméke a *Szimpátia, Empátia, P* (2022) vagy a *Felnőtthordozó* (2023) című textilmunkám.

A másik ok pedig az volt, hogy a népművészeti tárgy és a képzőművészeti tárgy egybeesésének lehetőségeit kutattam. Egyre inkább úgy gondolom, hogy ez a kategória, legkevésbé takar

tárgyakkal, technikákkal és anyagokkal kapcsolatos történeti koherenciát és sokkal inkább egy hatalmas ideológiai gabalyékot, amiben állást foglalni egyre inkább lehetetlennek láttam. Viszont rátaláltam James Clifford és Peter Stallybrass munkásságára, akik komplex módon elemzik a tárgyak rendszerének kulturális autentifikációs mechanizmusait. A terepmunka helyét egy sok időn át tartó megfigyelői rutin vette át, ami abból állt, hogy minden hétvégén jártam a kolozsvári ócskapiacra. Egyrészt anyagokat gyűjteni, másrészt tárgyakat és a tárgyak változatosságát figyelni.

Ehhez csatlakozott, majd vált egyre fontosabbá és végül központi jelentőségűvé az állat kérdése/tematikája, „az állat” alpból tautológikus és kegyetlenül kizáró fogalma. A domesztikáció, ennek poszthumanista tematikái és társadalmi vonatkozásai a szuverenitás és az állat viszonyában (Derrida: A bestia és a szuverén) egybecsengőnek tűntek a varrás nyelvében rejülő egyszerre metaforikus és metonimikus lehetőségekkel. Ennek az eredményei a textil hámok és egy hosszú installációs lehetőségekre irányuló kísérleti folyamat. Azokat a munkákat, amik ebben az időszakban készültek leginkább *installációs vázlatokként* értelmezem, amik a *Kutyaiskola* (2023) című diplomamunkám felé mutattak. Szintén ehhez kapcsolódnak a rajzgyakorlatok, illetve talán kispasztikának tekinthető papírmásé alkotások, amiket *Ornamentikai gyakorlatok* (2022-23) néven azonosítok.

A *Kutyaiskola* című dipolmadolgozatom és diplomamunkám, amit most május végén fogok megvédeni Budapesten, a Magyar Képzőművészeti Egyetemen, egy szemlélésre, nézésre irányuló domesztikációs gyakorlat. Egy antropomorfizálásra készített gép-szerűség, ami beszélő állat pedagógikus fikciójával együtt az olvasó belső hangját idézi meg és leplezi le, teszi hiteltelenné. A *Kutyaiskola* a varrást, mint metaplazmikus nyelvet képzelem el, aminek értelmezhetősége félig túlmutat az emberi racionalitás nyelvén, testeket köt össze, választ el és körvonalként határokat húz.

Képek:

Szimpátia, Empátia, P (2022), varrott textil, 290 x 120 cm

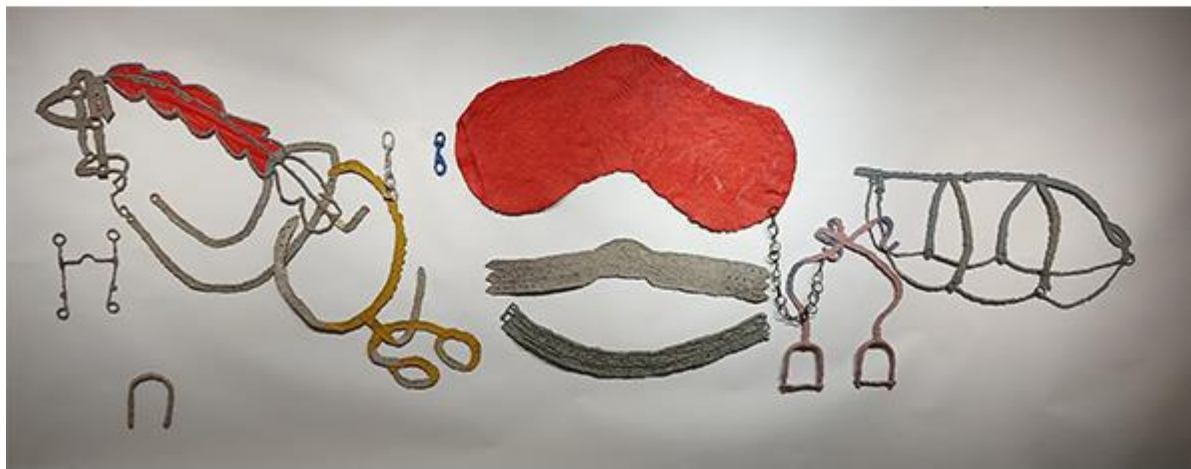
Kutyaiskola (2023), varrott textil,
szitanyomat, különböző méretű
botok, 350 x 519x 50 cm, tárgyak
mérete a falhoz igazítva

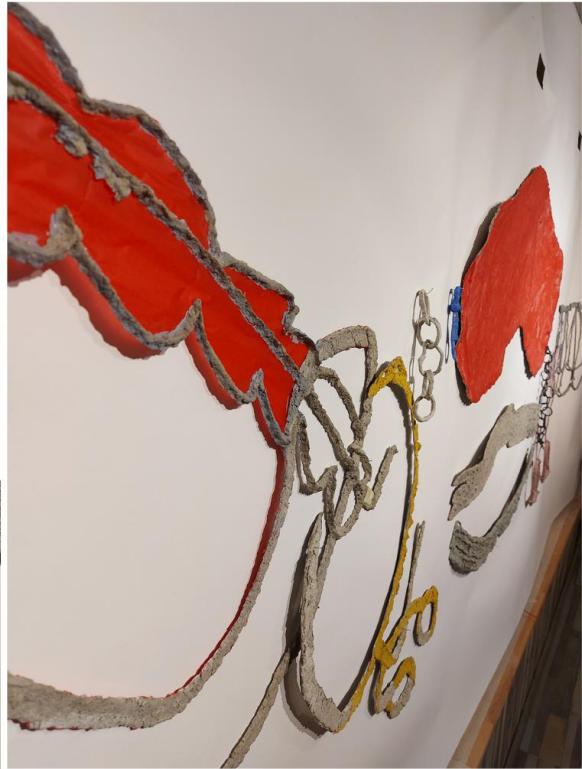
Részletek:

Haszonállat (2023), papímasé, 320 x 120 cm, installáció,
tárgyak mérete a falhoz igazítva

Haszonállat (részletek)

*Ornamentikai gyakorlatok nr. 13,
papírmásé, 11 x 5 x 3 cm*

Lovagi gyakorlat (2023)-
installációs vázlat
varrott textil, papírmásé,
változó méret

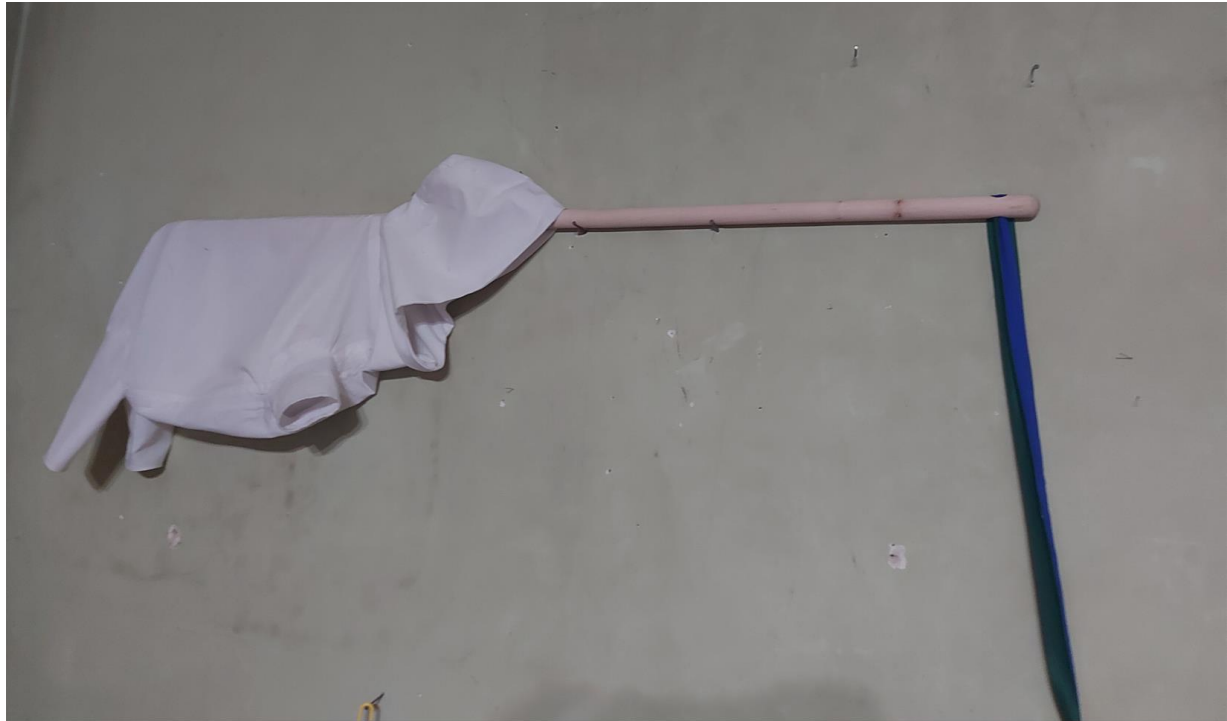
részletek

Felnőtthordozó (2023), varrott
textil, 163 x 76 x 36 cm

Lovagi Gyakorlat (részlet)

installációs vázlatok 2022-23

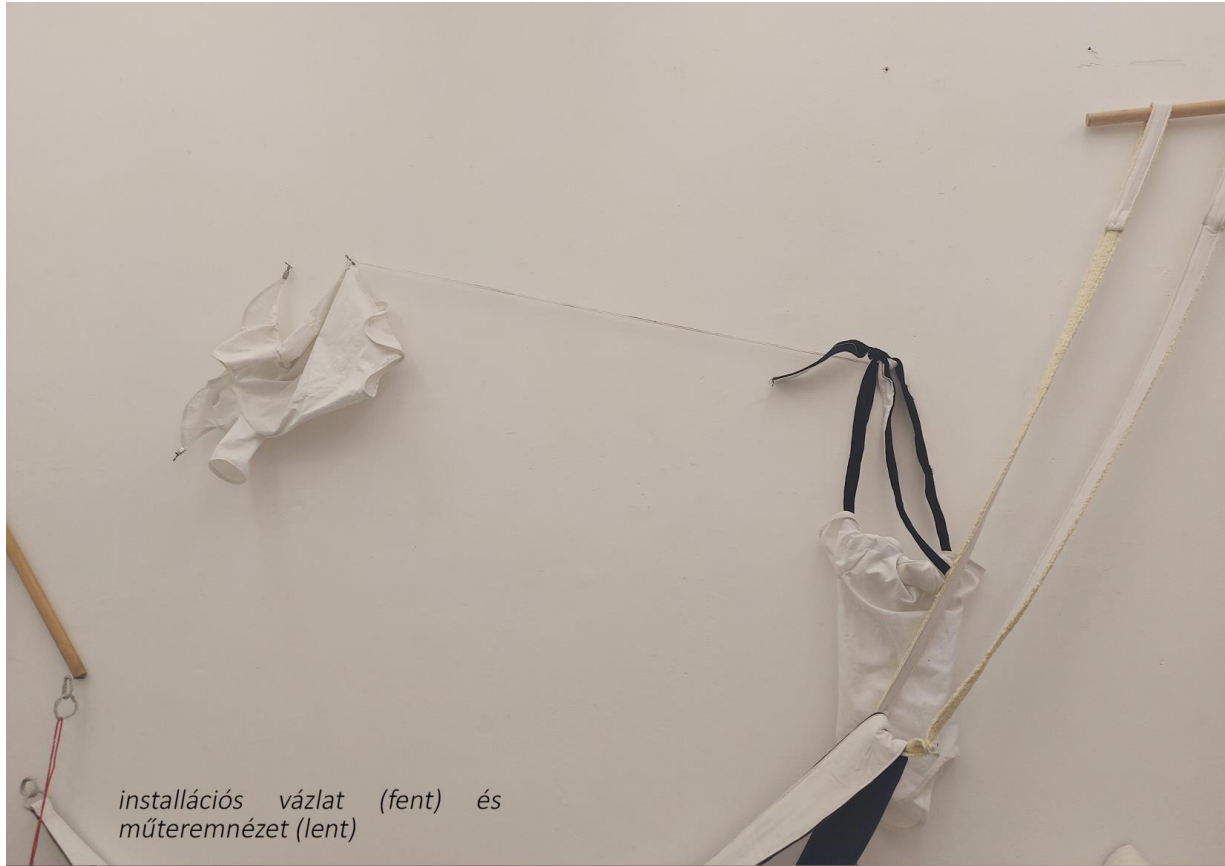

*Egy madár (2023), varrott
textil, 61 x 33 x 18cm és 48
x 33 x 18 cm*

*rajzok 2022-23, A4-es méret, grafit,
szén, akvarell*

installációs vázlat (fent) és
műteremnézet (lent)

